

SWOT-АНАЛІЗ УКРАЇНИ З ПОЗИЦІЙ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

к.е.н., доц. Ілляшенко Н.С.
Сумський державний університет (Україна)

Україна на сьогодні стоїть на шляху формування нових взаємин із світовим співтовариством. Одним з ключових чинників конкурентоспроможності країни є впровадження ефективних механізмів інноваційної політики. Для активізації інноваційної діяльності в країні необхідні значні фінансові вливання. Найбільш доступним джерелом коштів для активізації інноваційної активності всередині країни залишається український капітал і ключовим фактором успіху в цьому процесі покликана стати зважена державна політика щодо активізації інноваційної сфери та залучення інвестицій в перспективні сектори економіки.

Крім того розмова про ефективну політику у сфері міжнародного співробітництва не має сенсу за умови відсутності власної національної інноваційної системи. Таким чином, важливим кроком у цьому напрямку є створення механізму розвитку інноваційної діяльності всередині країни.

Характерні сучасні особливості інноваційної діяльності в Україні розглянемо в контексті SWOT-аналізу.

Сильні сторони:

1. високий рівень якості середньої освіти;
2. відносно високий рівень вищої освіти;
3. ресурсний потенціал країни;
4. розвиток транспортних (у розрізі залізничного сполучення) та комунікаційних (телефонний зв'язок) мереж;
5. позитивна динаміка показників у сфері інформаційних технологій;
6. розміри внутрішнього і зовнішнього ринків збуту;
7. гнучкий ринок праці;
8. потенційна здатність до інноваційної діяльності;
9. потенційна здатність до співпраці науково-дослідного і виробничого секторів.

Слабкі сторони:

1. недостатній рівень фінансування інноваційної діяльності в Україні;
2. постійне зменшення питомої ваги інноваційно-активних підприємств у загальній кількості;
3. низька питома вага інноваційної продукції в промисловому виробництві;
4. низька питома вага витрат на НДДКР у загальному обсязі інноваційних витрат підприємств;
5. низький рівень якості вищої освіти в більшості наукомістких та інноваційно-орієнтованих галузей знань;
6. відсутність ефективного менеджменту у сфері інноваційної діяльності на всіх рівнях управління;
7. невизначена роль держави в активізації інноваційної діяльності і, як наслідок, відсутність вираженої державної політики у цій сфері;
8. відсутність діючої національної інноваційної системи;
9. політична та фінансова нестабільність держави, високий рівень корупції;
10. нестабільне фінансове становище українських підприємств.

Можливості:

1. досвід країн-лідерів і розвинених держав у сфері інноваційного розвитку;
2. доступність інформації про можливі напрямки інноваційного розвитку та досягненнях НТП;
3. посткризова ситуація, яка послабила позиції деяких держав і компаній на світовому ринку.

Загрози:

1. невизначена позиція розвинених країн світу щодо України;
2. технологічна прірва між розвиненими країнами та Україною, яка в кожному роком стає все масштабнішою;
3. високий рівень конкуренції на світовому ринку й істотні вхідні бар'єри для українського бізнесу з боку ТНК.

Виходячи з вищевикладеного випливає, що для України, як і для інших країн з економікою, що розвивається, придбання знань за кордоном – це кращий спосіб підвищити свою конкурентоспроможність як на внутрішньому так і зовнішньому ринках. Таким чином, головною можливістю ринку на сьогоднішній день для України є вивчення та аналіз досвіду державної підтримки інноваційної діяльності в різних країнах світу. І результати цього аналізу покликані допомогти побудувати чіткий і працездатний механізм активізації та державної підтримки інноваційної діяльності в Україні.